

det offentlige overskud. Det er nemlig nødvendigt for at signalere til det internationale forum, at Danmark ikke står uden for euroen, fordi vi ikke vil føre den type økonomisk politik, som eurolandene gør, men fordi vi selv har besluttet at stå udenfor. På den måde håber regeringen, at vi kan nedbringe den forskel, der efter al sandsynlighed vil være mellem den danske rente og eurolandenes renter.

Jeg vil gerne kort skitsere hovedprincipperne i det nye valutasamarbejde, som Danmark ventes at deltage i fra den 1. januar. Hensigten er at sikre stabile valutakurser i EU, fordi det vil fremme en stabil økonomisk udvikling, og euroen, den nye fælles valuta, vil være centrum i samarbejdet – altså ankervaluta, som vi kalder det – på samme måde, som D-Marken er i dag. Der vil være et standardudsvingsbånd på plus/minus 15 pct. over for euroen, og hvert land kan herudover aftale et snævrere udsvingsbånd med den kommende europæiske centralbank. Vi har tidligere haft et snævert udsvingsbånd i det nuværende EMS-valutasamarbejde på plus/minus 2¼ pct, og regeringen agter at forhandle om etablering af et snævert bånd mellem euroen og kronen. Det vil formentlig ske i løbet af efteråret.

Danmark skal som bekendt ikke være med i euroen, og derfor følger regeringen nøje, hvorledes den fælles valuta vil påvirke Danmark. F.eks. udgav Økonomiministeriet den 30. marts 1998 en rapport, som hedder »Danmark uden for euroen«. Rapporten tager udgangspunkt i den kendsgerning, at euroen bliver en realitet den 1. januar 1999, og den baserer sig på den næsten enige internationale vurdering, at euroområdet bliver et stabilt valutaområde. Det bygger bl.a. på, at vi kan se, at den nuværende lave rente og de stabile valutaforhold i landene er markant, og det gælder især i de lande, man forventer vil blive de kommende eurolande. Det ville ikke være tilfældet, hvis vurderingen var, at det ville blive et meget ustabil område; men det forudsætter selvfølgelig, at eurolandene lever op til de tidligere nævnte ØMU-kriterier og til stabilitets- og vækstpagten. Det har landene forpligtet sig til.

Rapporten peger på, at euroen giver Danmark både fordele og ulemper. Euroen ses på den ene side som en fordel for Danmark og andre lande, og det skyldes, at valutausikkerheden fjernes, at der ikke er vekselomkostninger i euroområdet, og at den fælles valuta vil øge prisgennemsigtigheden i det indre marked og

dermed konkurrencen. Det betyder formentlig også, at priserne bliver lavere. Denne effekt vil jo præge det indre marked, hvor Danmark vil få 50 pct. af vores udenrigshandel med de 11 forventede eurolande, og derfor får vi fordel af det. Men fordelene vil formentlig være større for eurolandene end for Danmark.

Der vil også være nogle økonomiske ulemper. Vi vurderer f.eks., at Danmark vil få en merrente i forhold til eurolandene. Det er selvfølgelig meget usikkert at foretage en vurdering af det, men i dag er merrenten for Danmark i størrelsesordenen 0,25 pct. Samtidig afhænger det selvfølgelig også af, om der er en stabil økonomisk udvikling i euroområdet, som vi forventer, der vil være. Vi kan se, at det bliver meget svært at fjerne den merrente, Danmark har. Selv om den danske økonomi er bedre end f.eks. den italienske, ligger Danmarks merrente i dag lidt over den italienske.

Jeg har tidligere understreget, at hvis eurolandene etablerer et uformelt forum – det, der bliver kaldt Euro-X-Rådet – er der risiko for, at der skabes politiske inderkredse i EU. Det er på den baggrund min vurdering, at ikkeeurolandenes politiske indflydelse og dermed gennemslagskraft på den økonomiske politik kan blive mindre; dette gælder også for de danske synspunkter. Men det er klart, at Danmark vil forsætte bestræbelserne på at gøre sin indflydelse gældende på alle områder af det økonomisk-politiske samarbejde i EU gennem samarbejdet i Ministerrådet.

Forhandling

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne takke ministeren for besvarelsen og gå over til det, som efter min opfattelse er kernepunktet i diskussionen, nemlig spørgsmålet om Danmarks forhold til denne euro.

Ministeren synes, det er rart – men vi andre synes ikke, det er rart – at den træder i kraft den 1. januar 1999. Man må nok se i øjnene, at det sker uanset alle de advarselslamper, der er tændt, og uanset alle de nationaløkonomiske eksperter, som har meldt sig i Danmark, i Tyskland og alle mulige andre steder og har prøvet at råbe politikerne op, inden det var for sent, og påpege alle de risikomomenter, der er forbundet med dette gigantiske eksperiment.

Jeg må sige, at jeg er noget imponeret over, at ministeren kan få sig selv til at sige, at det er en